

КЛЯШЧЫ
НЕ ДРЭМЛЮЦЬ

5

ГІСТОРЫЯ
АДНАГО
ПЕРАКЛАДУ

10

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

22
КРАСАВІКА
2021 г.
ЧАЦВЕР
№ 75 (29444)

ЗВЯЗДА

Сустрэча ў Маскве

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сёння здзяйсняе рабочы візіт у Расійскую Федэрацыю. Пра гэта паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

У Маскве запланаваны сустрэча і перагаворы кіраўніка нашай краіны з яго калегам Уладзімірам Пуціным. Лідары абмяркуюць актуальны парадак дня беларуска-расійскіх адносін, традыцыйна спыніўшыся на актуальных пытаннях гандлёва-эканамічнага ўзаемадзеяння.

Закрануць прэзідэнты пытанні ўзаемадзеяння ў барацьбе з пандэміяй COVID-19, далейшыя крокі па аднаўленні паўнаважных транспартных зносін.

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка і Уладзімір Пуцін абмяркуюць сумеснае рэагаванне на актуальныя выклікі і пагрозы, абмяняюцца думкамі па тэматыцы міжнароднага парадку дня, сітуацыі ў рэгіёне.

Разгледжана на сесіі

АБАРАНЯЦЬ І ПАПЯРЭДЖВАЦЬ

Савет Рэспублікі ўхваліў законапраекты аб недапушчэнні рэабілітацыі нацызму, папраўкі ў законы па пытаннях процідзеяння экстрэмізму, змены Закона аб масавых мерапрыемствах і іншыя заканадаўчыя акты, якія датычацца дзяржаўнай аховы і нацбяспекі.

Сенатары на пасяджэнні пятай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі сёмага склікання ўхвалілі некалькі законапраектаў, змены ў якія выкліканы падзеямі другой паловы мінулага года. Пачнём з галоўнага — аб недапушчэнні рэабілітацыі нацызму.

— Гэты законапраект — складнік комплексу мер, накіраваных на тое, каб карэнным чынам спыніць гэтыя правы. Трэба разумець, што ў сітуацыі, якая ў пэўным становішчы правя нацызму, — гэта элемент той вайны, якая вядзецца з Рэспублікай Беларусь. Яе называюць гібриднай, інфармацыйнай, але асноўная мэта — гэта захоп улады, знішчэнне незалежнай Беларусі, — падкрэсліў генеральны пракурор Андрэй ШВЕД.

Ён адзначыў, што неацэніць арганізацыі — адзін з элементаў радыкалізацыі тых праяў, якія адбываюцца, пачынаючы са жніўня мінулага года.

— І наш з вамі святы абавязак, звязаны з гарантаваннем бяспекі і стабільнасці ў нашым грамадстве, — спыніць любыя правы нацызму і тым больш рэабілітацыі нацысцкіх злачынцаў, — кажаў генпракурор.

Трэба адзначыць, што гэты законапраект з'яўляецца прынцыпова новым для беларускай прававой сістэмы: дагэтуль асноўным заканадаўчым актам, які рэгулюе пытанні супрацьдзеяння гэтай з'яве, з'яўляецца Закон «Аб супрацьдзеянні экстрэмізму».

Так, упершыню замацоўваюцца новыя тэрміны і азначэнні: у прыватнасці, уведзены тэрміны «нацысцкія злачынцы» і «памагаты нацысцкіх злачынцаў». Вызначаюцца суб'екты супрацьдзеяння рэабілітацыі нацызму, іх кампетэнцыі, замацоўваюцца прафілактычныя меры і меры супрацьдзеяння рэабілітацыі нацызму. Таксама замацоўваецца забарона рэабілітацыі нацызму і яго фінансаванне, дзейнасць суб'ектаў, накіраваная на рэабілітацыю нацызму, прапаганда, публічнае дэманстраванне і іншыя дзеянні, звязаныя з выкарыстаннем нацысцкай сімволікі і атрыбутыкі.

АБАРОНА АД ХЛУСНІ

На пасяджэнні сесіі сенатары таксама пагадзіліся з папраўкамі ў законы па пытаннях процідзеяння экстрэмізму.

— Для нас вельмі важна, што Савет Рэспублікі ўхваліў законапраект, накіраваны на супрацьдзеянне экстрэмізму. Тыя прапановы і наведы, якія ў ім замацаваны, ідуць ад жыцця, ад неабходнасці абароны нашай краіны, суверенітэту, нашай тэрытарыяльнай цэласнасці, — падкрэсліў у размове з журналістамі генеральны пракурор Андрэй Швед.

Паводле яго слоў, пры падрыхтоўцы законапраекта ўлічваліся міжнародны вопыт.

— Тыя нормы, якія замацаваны ў законапраекце, прадугледжваюць комплекс збалансаваных мер. Гэта захад прафілактычнага, папераджальнага і карнага характару.

Гэта значыць, дзяржава прымае ўсе магчымыя меры, не толькі каб караць, але ў першую чаргу і прафілактываць, выяўляць, і, толькі калі ўжо прыняты меры, вырашаць пытанне аб адказнасці гэтых асоб, — адзначыў генпракурор.

СТАР. 2

Вілейскі аўтасалон

Міхаіл КРЫВАТУЛАЎ — заўяты аўтамабіліст з вялікім стажам. Па-першае, кожны дзень ён за абаранкам аўталаўкі — развозіць прадукты па вёсках Вілейскага раёна і гэтым зарабляе на жыццё, на сямя, дарэчы, шматдзетную. А па-другое... Менавіта дзеля гэтага другога я і сустрэўся з вілейскім жыхаром, і не дзе-небудзь, а ў адмысловым «аўтапарку», які месціцца ў звычайнай гарадской кватэры на пятым паверсе. Наша сустрэча прайшла ў атачэнні аўтамабільных рарытэтаў савецкага аўтапрама, а таксама постсавецкага перыяду. Я не ведаю другога аматара, які б

сбраў столькі міні-мадэляў — прадстаўнікоў усяго спектра айчынных аўта. Міхаілу было што паказаць, а пра сваё нібыта цацачнае захапленне ён мог бы распавядаць гадзінамі.

Калекцыянеру сорак адзін год. Трыццаць з іх ён вывучае гісторыю аўтамабільнай тэхнікі і збірае міні-машыны. У новай кватэры на адмысловых стэлажах — каля сямсот мадэляў. Некалькі разоў распрадаваў ранейшыя «зборы» і пачынаў па-новаму. «Усё не ахапіць, трэба вызначацца, што табе цікавей», — кажа калекцыянер і паказвае канцэпцыю новага аўтапарка, які

расцягнуўся на ўсю сцяну пакою: асобна пасажырскі транспарт, побач — калекцыя бартавых — самазалаў, велікагрузных і аўтацягнікоў, спецыяльных, тыпу малакавозаў, хлебавазак, прадуктовых, «лятуцак» ды іншых. Лінейка легкавых усіх пакаленняў, асобны «гараж» для спецтэхнікі — краны, пажарныя машыны, бетономашынак.

На жаль, немагчыма паказаць на адным фота праект Міхаіла Крыватулава ў поўным аб'ёме, але яго можна пабачыць на нашым сайце zvezda.by.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Перспектыва

СПЛАЎ МАЛАДОСЦІ І МУДРАСЦІ

Як у «Кухчыцах» рыхтуюць змену

Адкрытае акцыянернае таварыства «Кухчыцы», што ў Клецкім раёне, даволі моцнае ў плане сацыяльна-эканамічнага развіцця. Асноўныя віды прадукцыі, якія выпускаюцца ў гаспадарцы, — малако, ялавічына, зерне, цукровыя буракі, кукуруза, рапс і бульба. З кожным годам паказчыкі паляпшаюцца. Напрыклад, летась валала надой малака склаў 10 746 тон, прыбыўка да 2019-га — 1841 тона. Сярэдні надой на карову — на ўзроўні 7212 кілаграмаў, да папярэдняга года сплусавалі на 1032 кг. У планах на гэты год дасягнуць надояў у восем тысяч. Сортам «экстра» рэалізавана 80,5 % малака, прырост да 2019-га — 20,4 %.

Дырэктар ААТ «Кухчыцы» Сяргей ЗДРОК.

СТАР. 3

Пасля Чарнобыля

Брагінскія кавуны з прыстаўкай «эка-»

На Гомельшчыне актыўна рэалізоўваюцца праекты па развіцці тэрыторый, пацярпелых у выніку катастрофы на ЧАЭС. Адзін з дзейных механізмаў — навучанне мясцовых жыхароў асновам прадпрыемальніцкай дзейнасці, звязанай з сельскагаспадарчай, вядзеннем агракультуры. Выдатныя прыклады па ўкараненні падобнай практыкі ёсць на Брагіншчыне. Так, менавіта ў гэтым раёне пачаў працаваць першы аграбізнес-інкубатар Гомельшчыны.

Ініцыятыва аказалася настолькі запатрабаваная, што значная колькасць сем'яў раёна цяпер імкнецца паспрабаваць свае сілы ў прыватнай сельскагаспадарчай дзейнасці. Можна казаць аб актыўным развіцці фермерскага руху на Брагіншчыне. Сярод тых, хто распачаў новую дзейнасць, і Вольга ДАРАХАВЕЦ. Сёлета яна заклаўвае ўчастак па вырошчванні букаў. Саджанцы перадалі супрацоўнікі мясцовага фонду падтрымкі прадпрыемальнасці і сельскага развіцця «Эка-Інавацыя». Гэтыя ягады жанчына ўжо вырошчвала, атрымлівалася зусім нядрэнна, цяпер плануе працягнуць займацца і бахчавымі. Частку свайго прысядзібнага ўчастка Вольга аддала пад кавуны і моркву. Дарэчы, яе плантацыя кавуны стане адной з дэманстрацыйных сельгаспадарчых, якія змогуць матываваць жыхароў раёна брацца за культывацыю згаданай культуры.

СТАР. 3

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Уладзімір Пуцін пракаментавалі інфармацыю пра спробу дзяржаўнага перавароту ў Беларусі

Прэзідэнт Расіі падчас пасланнага Федэральнаму сходу пракаментавалі інфармацыю пра спробу дзяржаўнага перавароту ў Беларусі, паведаміла ТАСС. Уладзімір Пуцін падкрэсліў, што ў апошні час практыкі палітычна матываваных незаконных санкцый і спробы асобных дзяржаў навязваць сваю волю іншым сталі штодзённым фактам. «Але сёння падобная практыка пераарадкаецца ў нешта больш неяснае. Маю на ўвазе факты прамой спробы арганізацыі ў Беларусі дзяржаўнага перавароту і забойства прэзідэнта гэтай краіны, якія сталі нядаўна вядомыя. Пры гэтым характэрна, што нават такія абуральныя дзеянні не знаходзяць асуджэння так званых калектыўнага Захаду. Ніхто гэтага проста як быццам бы і не заўважае, усе робяць выгляд, што наогул нічога не адбываецца», — адзначыў Прэзідэнт Расіі. Плянны па арганізацыі дзяржаўнага перавароту і забойства вышэйшых службовых асоб, як у выпадку з прэзідэнтам Беларусі, недапушчальныя, па-за залежнасцю ад стаўлення да палітыкі беларускага лідара, падкрэсліў Уладзімір Пуцін. Ён таксама адзначыў, што прызнанні ўдзельнікаў змовы з мэтай змены ўлады ў Беларусі сведчаць аб падрыхтоўцы масіраванай кібератакі на краіну. «Чаго толькі варта прызнанні затрыманых удзельнікаў змовы ў тым, што рыхтавалася блакада Мінска, уключаючы гарадскую інфраструктуру і сродкі камунікацыі, поўнае адключэнне ўсёй энергасістэмы сталіцы Беларусі», — заўважыў расійскі лідар.

Азіяцкія рынкі ўстрымваюцца з-за ўспышкі пандэміі

Рынкi занепакоены рэзкім павелічэннем колькасці новых заражэнняў на азіяцкіх прасторах ад Японіі да Індыі. Яны ўжо паўтара месяца адстаюць ад калег на іншых кантынентах. Валюты дзяржаў, ахопленых вірусам, паказваюць значна

ніжэйшыя вынікі ў параўнанні з краінамі, дзе вакцынацыя ідзе поўным ходам. Найбольш наглядна наступствы пагаршэння эпідэмічнага становішча на планеце выявіліся ў выглядзе падзення на працягу некалькіх дзён запар акцыяў амерыканскіх кампаній. «Рынкi занадта сукапіліся і размяліся пасля аднаўлення гандлю, — заўважыў кіраўнік Азіяцка-Ціхаакіянскага рэгіёна ў BNP Paribas Asset Management Пол Санду. — Успышка COVID-19 і яго мадыфікацыі пагражае паслабленню і зніжэнню сацыяльна-эканамічнага абмежаванню. Рынкi з высокім узроўнем вакцынацыі пераносяць гэтыя рызыкі не так цяжка, як краіны, дзе вакцынацыя праходзіць павольна». Як вядома, Сусветная арганізацыя аховы здароўя дзямі завяліла, што колькасць новых заражэнняў расце паўсюль, акрамя Еўропы. Найбольшы рост колькасці хворых на COVID-19 зафіксаваны ў Азіі.

У Літве выявілі невядомую мутацыю каранавіруса

Невядомая мутацыя зафіксавана ў літоўскім горадзе Анікшчэй. Пра гэта ў эфіры нацыянальнага радыё паведаміла дырэктар рэгіянальнага дэпартаменту Нацыянальнага цэнтра грамадскага здароўя Бірутэ Салпаўскенэ, паведаміла ТАСС. «У раённым цэнтры Анікшчэй зафіксавана некалькі дзясяткаў выпадкаў каранавіруса, выкліканага мутацыяй, якая не звязана з брытанскім, паўднёваафрыканскім або іншым вядомым нам штамам», — завяліла Бірутэ Салпаўскенэ. Паводле яе слоў, у іншых месцах Літвы гэтая разнавіднасць мутацыі каранавіруса не выяўлена. «Калі тэставалі людзей, якія былі носьбітамі гэтага штама, ужо папярэлася», — адзначыла эксперт. Большасць з іх перахварэла бессімптомнай формай, некалькі чалавек было шпіталізавана. «Нічога незвычайнага як быццам няма. Даных аб тым, што зафіксаваная разнавіднасць асабліва агрэсіўная ў сэнсе перадачы ад чалавека чалавеку, не атрымана. Неабходны далейшыя назіранні», — заўважыла Бірутэ Салпаўскенэ.

КОРАТКА

- Наведаць могілкі ў зоне адчужэння без пропуску можна будзе 8–11 мая.
- «Беларуськалій» пачаў асноўны этап праходкі на Дарасінскім рудніку.
- Мабільная экспазіцыя музея Вав будзе працаваць з 1 мая ў гарадскіх парках Мінска.
- «АМКАДОР» пачаў выпрабаванне сямлю новага пакалення.

- У Мінску на Радаўніцу арганізуюць бясплатны ўезд аўтамабіляў на могілкі.
- На аэрадроме Мачулішчы абнаўляюць узлётна-пасадачную паласу.
- Тэрмін падачы заяў у ваенны навукальны ўстанова працягнуты да 7 мая.

Спецыяльны рэпартаж

Дружыннікі выходзяць на дзяжурства...

...а разам з імі — і карэспандэнт «Звязды»

Маскоўскае РУУС Мінска. На гадзінніку 18 вечара. Менавіта ў гэты час да службы разам з супрацоўнікамі міліцыі заступаюць на дзяжурства дружыннікі, усіх — 24 чалавекі. Кожны замацаваны за сваім участковым, у кожнага свая зона адказнасці. Ёсць і студэнты, і тыя, хто працуе на сталічных прадпрыемствах. Усе яны дасведчаныя, але штораз перад новым заданнем, на пятніцах і суботах, для іх праводзіцца інструктаж.

— За нашым РУУС замацаваны больш за 300 дружыннікаў. Раз на паўгода праводзіцца зверка — тыя, хто па якіх-небудзь прычынах выходзяць з дружны, замяняюцца новымі добраахвотнікамі, — кажа старшы інспектар аддзела аховы і правапарадку, Ігар ЯНЧАНКА. — Бярэм усіх, хто трапляе пад пэўныя крытэрыі: грамадзяне Беларусі, якія дасягнулі 18-гадовага ўзросту, здольныя па сваіх дзелавых і маральных якасцях, стане здароўя ажыццяўляць дзейнасць па ўдзеле ў ахове правапарадку.

СТАР. 3

Нечаканая сустрэча міліцыянера і даўно знаёмага яму мужчыны.

